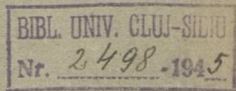


C 1401

CALENDARUL OSTASULUI

pe



ANUL DELA HRISTOS

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1917

Editura Comitetului de Caritate pentru soldații
români răniți,
Viena I., Löwelstraße 8.

VIENA 1917

Tipografia E. Kainz înainte J. B. Wallishausser, Viena.

Prețul 50 bani.

C 1401

**CALENDARUL
OSTASULUI**

pe

ANUL DELA HRISTOS

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1917

Editura Comitetului de Caritate pentru soldații
români răniți,
Viena I., Löwelstraße 8.

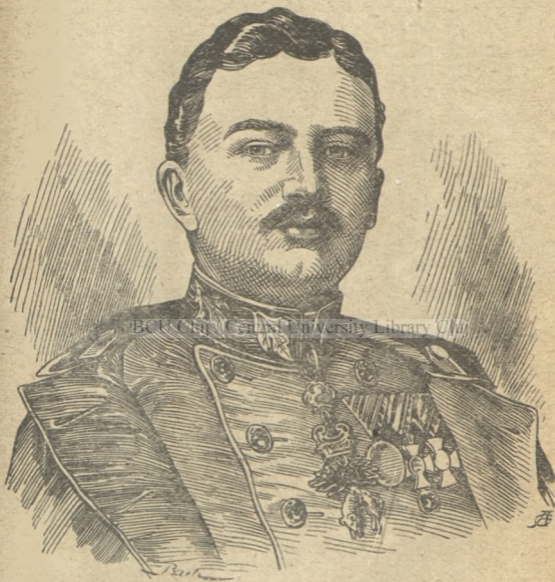
VIENA 1917

Tipografia E. Kainz înainte J. B. Wallishausser, Viena.

Prețul 50 bani.

Cronologie pe anul 1917.

Dela :	ani :
facerea lumii după socoteala creștinilor răsăriteni	7425
facerea lumii după socoteala Evreilor .	6630
descălecatul Romanilor în Dacia sub împăratul Traian	1812
venirea Maghiarilor în Europa (896 după Hristos)	1021
întemeierea Regatului Ungar (1000 d. Hr.)	917
desbinarea bisericii latine de cea ortodoxă	863
aflarea prafului de pușcă prin Schwarz .	573
aflarea tiparului prin Gutenberg (1440) .	477
întâia carte tipărită românește	349
alipirea Transilvaniei de Austria	217
trecerea unei părți din Românii Transil- văneni la biserica rom. cat.	217
alipirea Bucovinei de Impărăția Austriei în urma învoirii între împărăteasa Maria Teresia și sultanul turcesc Abdul Hamid	142
aducerea moaștelor sf. Ioan cel Nou dela Zolkwa la Suceava la porunca Impăra- tului Iosif II	134
proclamarea Bucovinei de țară autonomă și ridicarea ei la rangul de „ducat“	68
nașterea M. S. Imp. Carol Francisc Iosif (4/17 August 1887)	30
suirea pe tron a M. S. Imp. Carol Francisc Iosif (8/21 Noemvrie 1916)	1



M. S. Impăratul și Regele Carol I.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	
Dumin.	1 (†) Tăierea împ.; sf. Văs.	14 Felix	
Luni	2 Siv. stru, Teogen, Teodot	15 Mauriț pust.	
Mărți	3 Malachia, Gordiu &	16 Marcel	
Miercuri	4 Teoctist, sf. 70 apostoli	17 Antoniu	
Joi	5 Teopempt, Teona, Sinclit.	18 Maurus	
Vineri	6 (†) Botezul Domnului	19 Canut	
Sâmb.	7 (†) pr. Ioan Botezătorul	20 Fabian	
Dumin.	8 George și Domnica	21 Agneta	
Luni	9 Polieuct, Eustratie	22 Vincentiu	
Mărți	10 Grig., Domeț., Marc. ●	23 Logd. Mariei	
Miercuri	11 Teodosie, Atanasia	24 Timoteu	
Joi	12 Tațiana, Petru, Mertie	25 Intorc. la Saul	
Vineri	13 Ermil, Stratonic	26 Policarp	
Sâmb.	14 păr. uciși în Sinai	27 Ioan Hrisost.	
Dumin.	15 Pavel Ion Colibaș	28 Carol cel M.	
Luni	16 Inch. lanțului ap. Petru	29 Francisc	
Mărți	17 Antonie cel Mare ☽	30 Adelgunda	
Miercuri	18 p. Atanasie și Kiril	31 Petru	
Joi	19 Macarie, m. Eufrasia	1 Febr. Ign.	
Vineri	20 Eufimie, Eusebie	2 (†) Int. Dlui	
Sâmb.	21 Maxim, Valer, Cand.	3 Blasiu	
Dumin.	22 Timoteiu, m. Anastasie	} Carneval	4 Veronica
Luni	23 Clement, Salman		5 Agația
Mărți	24 Xenia, Pausir, Euseb.		6 Dorotea
Miercuri	25 Grigorie Teol., Apol. ☽		7 Romuald
Joi	26 Xenofon, Arcadie		8 M. Ioan
Vineri	27 Ad. m. sf. I. Gură de aur		9 Apolonia
Sâmb.	28 Efrem și Paladiu, Iacov		10 Gabriela
Dumin.	29 Aduc. mșt. sf. Ign., Sarvil.	11 Desideriu	
Luni	30 (†) st. Vasile, Grig. și Ioan	12 Eulalia	
Mărți	31 Chir, Ioan, Victor	13 Eduard	

Februarie are 28 de zile.

Faur.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.
Miercuri	1 Trifon, Perpetua	14 Valentin
Joi	2 (†) Întimp. Domnului €	15 Faust
Vineri	3 Sim, Ana pr., Adrian	16 Iuliana
Sâmb.	4 Izidor, Avramie; <i>Smb. m.</i>	17 Sabas P.
Dumin.	5 Agata, Teodula	18 Coloman
Luni	6 Vucol, Fausta	19 Susana
Marti	7 Partenie, Luca, Aprion	20 Eucherius
Miercuri	8 Teodor Strat., Zah. ●	21 Eleonora
Joi	9 Nichifor, Marcel	22 Petru intr.
Vineri	10 Haralampie, Valentina	23 Romana l.d.s.
Sâmb.	11 Vlasie, Teodora	24 Mateias
		Săptămâna albă
Dumin.	12 Meletie, Saturnin	25 Geza
Luni	13 Martinian, Eulogie, <i>Inc. aj.</i>	26 Alesandru
Marti	14 Auxentie, Maron	27 Leandru
Miercuri	15 ap. Onisim, Maior ●	28 Roman
Joi	16 Pamfilie, Valent	1 Martie Albin
Vineri	17 Teodor Tiron, Mariana	2 Simplicius
Sâmb.	18 Leon papa Romei	3 Cunigunda
Dumin.	19 Archip, Apfia	4 Teofil
Luni	20 Leon ep., Agaton	5 Eusebius
Marti	21 Timoteiu, Mauriciu	6 Friderich
Miercuri	22 M. din. Eug., Talasiu	7 Toma
Joi	23 Policarp. Anton ●	8 Gotfrid
Vineri	24 afl. cap. sf Ioan Botezăt.	9 Francisca
Sâmb.	25 Tarasie, Regina	10 Sf. 40 Martiri
Dumin.	26 Porfir, Fotni Sam.	11 Constantin
Luni	27 Procopiu Decapolit	12 Crigoriu
Marti	28 Vasilie, Proteriu	13 Rozina

Martie

are 31 de zile.

Germănar.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.
Miercuri	1 Cuv. Eudochia, Domnin.	14 Matilda
Joi	2 Teodot, Isichie	15 Cristof
Vineri	3 Eutropiu, Cleonic	16 Henrich
Sâmb.	4 Gerasim, Acație	17 Gertrud
Dumin.	5 Conon, Marco	18 Alexandru
Luni	6 42 muc. din Amoreia	19 Iosif
Marti	7 Eugen, Eteriu, Elpidiu	20 Ioachim
Miercuri	8 Teofilact, Pavel, Dometie	21 Benedict
Joi	9 40 Mucenici în Sevastia	22 Octavian
Vineri	10 Codrat, Ciprian	23 Victoria
Sâmb.	11 Sofronie, Pionie, Eutimie	24 Gabriel
Dumin.	12 Teofan, Grig. Dialogul	25 (†) Eunav.
Luni	13 Nicofor, Pupliu	26 Emanuil
Marti	14 Benedict, Eusim.	27 Damasc
Miercuri	15 Agapiu, Romul	28 Ioan Capistr.
Joi	16 Sabin, Alexandru	29 Ciril
Vineri	17 Alexie om. lui D-zen	30 Ioan
Sâmb.	18 Chiril, Eucarpion	31 Beniamin
Dumin.	19 Hrisant, Dariu	1 Apr. (†) Flor.
Luni	20 p. uciși în m. Sava	2 Francisc
Marti	21 Iacob mărt., Toma	3 Richard
Miercuri	22 Vasilie, Drosida	4 Ambrosie
Joi	23 Nicon, Dometiu	5 Joia Mare
Vineri	24 Artemon, Part., Zaharie	6 Vinerea Mare
Sâmb.	25 (†) Bunavestire	7 Sâmbăta M.
Dumin.	26 (†) Floriile	8 (†) Sf. Paști
Luni	27 Matrona din Tes.	9 (†) a 2 zi
Marti	28 Stefan făc. de min.	10 Daniil
Miercuri	29 Marcu, Eustatie, Ciril	11 Papa Leo
Joi	30 Ioan scărarul, Apolo	12 Papa Iuliu
Vineri	31 Ipatie, Acacie, Veniam.	13 Iustin

Săpt. patimil.

Aprilie

are 30 de zile.

Prier.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.
Sâmb.	1 Maria, Gerontie ☾	14 Tiburtius
Dumin.	2 (†) Sfintele Paști	15 Anastasia
Luni	3 (†) Lunia Pașt., Nich.	16 Turibius
Mărți	4 (†) Mărția Pașt. Iosif	17 Rudolf
Miercuri	5 Teodul, Claudie	18 Apolonius
Joi	6 Eutichie, Platonida	19 Crescentia
Vineri	7 Caliope, George	20 Agneta
Sâmb.	8 Irodion, Rufin ●	21 Suplitius
Săptămâna lum.		
Dumin.	9 Eupsihie, Avdiisus	22 Sotir, Caius
Luni	10 Terentie, Pomp.	23 George
Mărți	11 Antipa, Trifina	24 Adalbert
Miercuri	12 Vasile m., David	25 Marcuevang.
Joi	13 Artemon, Chind.	26 Cletus
Vineri	14 Martin, Ardalion	27 Peregrin
Sâmb.	15 Aristarh, Trofim	28 Vitalios
Dumin.	16 Agapia, Irina ☽	29 Petru
Luni	17 Simeon, Acachie, Adrian	30 Catarina
Mărți	18 Ioan, Grig. Decap.	1 Maiu Fil., I.
Miercuri	19 Ioan Pustn., Pafnutie	2 Atanasiu
Joi	20 Teodor, Anastasie	3 Aflarea crucii
Vineri	21 Ianuarie, Alexandra	4 Florian
Sâmb.	22 Natanail, Teodor	5 Pius
Dumin.	23 (†) Sf. muc. George	6 Ioan
Luni	24 Mart. Sava, Elisav ●	7 Stanislau
Mărți	25 ap. și ev. Marcu	8 Mihaiu
Miercuri	26 Vas. ep., Glafira	9 Gregoriu
Joi	27 Simeon fr. Dlui	10 Antoniu
Vineri	28 Iason, Quintil.	11 Beatrix
Sâmb.	29 Ruf, Art., Magnu	12 Pangrațius
Dumin.	30 ap. Iacov fr. lui Ioan	13 Servațius

Maiu

are 31 de zile.

Florar.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.
Luni	1 Ieremie, Isidora	14 Bonifacius
Marti	2 Aduc. moast. s. Atanasie	15 Sofia
Miercuri	3 Timoteiu, Rodopian	16 Ion Nepom.
Joi	4 Pelagia, Leontie	17 (†) Înălț. Dlui
Vineri	5 Irina, Gaiu, Gaian	18 Felix
Sâmb.	6 Iov, Pahomie, Ilarion	19 Iov.
Dumin.	7 Acacie, Saturn	20 Bernhard
Luni	8 ev. Ioan; Arsenie	21 Constantin
Marti	9 Isaia, Gordian	22 Iulia
Miercuri	10 Simon, Zilot, Laurentie	23 Desideriu
Joi	11 (†) Înălțarea Domnului	24 Ioana
Vineri	12 Epifanie, German	25 Urban
Sâmb.	13 Glicheria, Sergie	26 Filip
Dumin.	14 Isidor, Terapont	27 (†) Rusaliile
Luni	15 Pahomie c. Mare	28 (†) a 2 z. R.
Marti	16 Teodor Sfințitul	29 Manilius
Miercuri	17 Andronic, Iunia	30 Ferdinand
Joi	18 Teodot, Paulin	31 Angela
Vineri	19 Patrachie, Memandru	1 Iunie
Sâmb.	20 Talaleu, Nichita; <i>Smb. m.</i>	2 Erasmus
Dumin.	21 (†) Sf. Rus., Const. și El.	} Carneval
Luni	22 (†) Lunia Rusaliilor	
Marti	23 Mihail mărturis.	
Miercuri	24 Simeon, Marciana	
Joi	25 Afl. cap. sf. Ioan Botez.	
Vineri	26 Carp, Alfeu	
Sâmb.	27 Eladie, Terapont	
Dumin.	28 Nichita, Eutichie	3 Clotilda
Luni	29 Teodosiu, Olvian, <i>Inc. aj.</i>	4 Quirinus
Marti	30 Isachie, Varlaam	5 Bonifaciu
Miercuri	31 Ermiu, Haralambie	6 Norbert
		7 (†) Corp. Dlui
		8 Medard
		9 Primus
		10 Margareta
		11 Barnaba
		12 Vasilides
		13 Ant. de Pad.

Iunie

are 30 de zile.

Cireșer.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.
Joi	1 Iustin Filos., Valerian	14 Antonia
Vineri	2 Ioan cel Nou dela Suceava	15 Vitus
Sâmb.	3 Luchilian, Paula	16 Iustina
Dumin.	4 Mitrofan, Sofia	17 Adolf
Luni	5 Doroteiu, Apolon	18 Marcel
Mărți	6 Visarion, Ilarion	19 Gervasius
Miercuri	7 Teodot, Licarion	20 Silvestru
Joi	8 Nicandru, Marcian	21 Alois
Vineri	9 Chiril, Enata	22 Paulin
Sâmb.	10 Timoteiu, Teofan	23 Sidonia
Dumin.	11 Vart., Varnava	24 N. I. Ioan Bot.
Luni	12 Onufr., Antonina	25 Prosper
Mărți	13 Achilina, Trifiliu	26 Eremias
Miercuri	14 Eliseiu, Iulita	27 Ladislau
Joi	15 Amos, Augustin	28 Leo papa II.
Vineri	16 Tihon, Marcu	29 (†) Petr. și P.
Sâmb.	17 Emanuil, Inocentie	30 Leontinus
Dumin.	18 Leontie, Eterie	1 Iulie Teob.
Luni	19 ap. Iuda fr. Dlui, Zosima	2 Cer. Mariei
Mărți	20 Metodie, Calist	3 Heliodor
Miercuri	21 Iulian, Afrodisie	4 Uldarich
Joi	22 Evsechie, Zenon	5 Ciril
Vineri	23 Agripina, Dimitrian	6 Isaia
Sâmb.	24 (†) Nașt. sf. Ioan Bot. (Sânz.)	7 Wilibald
Dumin.	25 Fevronia, Firmin	8 Chilian
Luni	26 David, Ioan, Antion	9 Antonia
Mărți	27 Samson, Aneci	10 Amalia
Miercuri	28 Aduc. m. Ciril și Ioan	11 Papa Pius I.
Joi	29 (†) Sf. ap. Petru și Paul	12 Henrich
Vineri	30 Soborul sf. Apostoli	13 Eugen M.

Iulie

are 31 de zile.

Cuptor.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.
Sâmb.	1 Cosma și Damian	14 Bonaventura
Dumin.	2 Vestm. Maicei D-lui, Juv.	15 Desp. Apost.
Luni	3 Iacint, Anatolie	16 Maria
Mărți	4 Andreiu, Ciprila	17 Alexiu
Miercuri	5 Atanasie, Lampadie	18 Friderich
Joi	6 Sisoie, Lucia	19 Aurelia, Paul
Vineri	7 Toma, Chiriaca	20 Ilie prof.
Sâmb.	8 Procopiu, Avda	21 Daniil prof.
Dumin.	9 Pangratie, Ciril	22 Maria Magd.
Luni	10 S. 45 mart. din Nicopole	23 Apolinarie
Mărți	11 Eufimia, Chindeu	24 Cristiana
Miercuri	12 Proclu, Ilarie	25 Iacob
Joi	13 Sobor arch. Gavriil	26 Ana
Vineri	14 Acvila, Iust, Iraclie	27 Aurel
Sâmb.	15 Chiric, Iulita, Iosif	28 Victor
Dumin.	16 Antinogen, Faust	29 Marta
Luni	17 Martira Marina, Sperat	30 Avdon
Mărți	18 Iacint, Emilian	31 Ignatiu
Miercuri	19 Diu, Macrina	1 Aug. Petru
Joi	20 (+) Sf. proroc Ilie	2 Portiancula
Vineri	21 Simeon, Ioan pustru	3 Augustin
Sâmb.	22 Maria Magdalena	4 Domnica
Dumin.	23 Foca, Vitaliu	5 Marta
Luni	24 Cristina, Capiton	6 Sc. la față
Mărți	25 Adorm. sf. Ana, Eupraxia	7 Caietan
Miercuri	26 Ermolae, Ermocrat	8 Ciriac
Joi	27 Panteleimon, Antusa	9 Roman
Vineri	28 Prohor, Nicanor	10 Laurențiu
Sâmb.	29 Calinic, Teodota	11 Susana
Dumin.	30 Sila, Silvan, Anghelina	12 Clara
Luni	31 Eudochim, Iosif d. Arim.	13 Hipolit

August

are 31 de zile.

Măsălar.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.
Mărți	1 Inch. s. Cruci și 7 Mac.	14 Eusebiu
Miercuri	2 Aduc. m. sf. Stefan	15 (†) Ad. Marie
Joi	3 Isachie, Dalmat	16 Rocus
Vineri	4 Sf. 7 coconi din Efes ●	17 Liberat
Sâmb.	5 Eusignie, Fabiu	18 Helen
Dumin.	6 (†) Schimbarea la față	19 Ludvig
Luni	7 Dometie, Narcis	20 (†) Stefan r.
Mărți	8 Emilian, Triand.	21 Ioana
Miercuri	9 Matia, Antonie	22 Timoteiu
Joi	10 Laurențiu, Sixt	23 Filip
Vineri	11 Euplu, Zenon, Neofit	24 Bartolomeu
Sâmb.	12 Fotie, Anich, Cas. ☽	25 Ludovic reg.
Dumin.	13 Maxim, Dositeiu	26 Samuil
Luni	14 Michea, Luciu	27 Iosif
Mărți	15 (†) Ad. născ. de D-zeu	28 Augustin
Miercuri	16 Diomed, Alcibiad	29 Tăi c. s. Ioan
Joi	17 Miron, Straton	30 Roza
Vineri	18 Flor, Laur, Ermie	31 Raimund
Sâmb.	19 Andreiu, Teofan ☾	1 Sept. Egid.
Dumin.	20 Samuil, Sev., Luchie	2 Absolon
Luni	21 Tadeu, Teoclita	3 Serafin
Mărți	22 Agatonic, Severian	4 Rozalia
Miercuri	23 Lup, Irineu, Calinic	5 Victoria
Joi	24 Eutichie, Tațion	6 Zaharia
Vineri	25 Vart., Tit, Epifanie	7 Regina
Sâmb.	26 Adrian, Natalia ☽	8 (†) N. Mariei
Dumin.	27 Pimen, Lib., Osie	9 Gorgonius
Luni	28 Moise Arabul, Diomed	10 Nicolau
Mărți	29 (†) Tăierea cap. sf. Ioan	11 Atanasiu
Miercuri	30 Alexandru, Felix, S.	12 Tobias
Joi	31 Brăul Maicei D-lui	13 Maternus

Septembrie are 30 de zile.

Răpciune.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.
Vineri	1 Simeon Stâlpnic., Erm.	14 Înălț. sf. Cruci
Sâmb.	2 Mamant, Ioan ajun.	15 Hildegard
Dumin.	3 Antim, Aristion ●	16 Ludmila
Luni	4 Vavila, Prof. Moisi	17 Nicodim
Mărți	5 Zaharia, Urban	18 Toma
Miercuri	6 Min. arh. Mihail, Romil.	19 Lambert
Joi	7 Sozont, Evod.	20 Fustahiu
Vineri	8 (†) Nașterea Maicei D-lui	21 Mateiu
Sâmb.	9 Ioachim, Ana, Severian	22 Mauriciu
Dumin.	10 Minodora, Mitrodoră	23 Tecla
Luni	11 Teodora, Eufros. ☽	24 Gellert
Mărți	12 Autonom, Cornut	25 Cleofas
Miercuri	13 Corneliu, Gordian	26 Ciprian
Joi	14 (†) Înălțarea Sf. Cruci	27 Cos. și Dam.
Vineri	15 Nichita, Filoteu	28 Vincentiu
Sâmb.	16 Eufimia, Meletina	29 Mihail
Dumin.	17 Sofia, Elpida ●	30 Hieronim
Luni	18 Eumenie, Ariad.	1 Oct. Remig.
Mărți	19 Trofim, Dorimedont	2 Leodegar.
Miercuri	20 Eustatie, Agapiu	3 Candid
Joi	21 Codrat, Iona	4 Francisc Ser.
Vineri	22 Foca, Martin	5 Placid
Sâmb.	23 Zemis. sf. pr. Ioan Bot.	6 Bruno
Dumin.	24 Tecla, Copriu ☽	7 Iustina
Luni	25 Eufros., Savin.	8 Brigitta
Mărți	26 Mut. m. sf. Ioan Ev.	9 Dionisiu
Miercuri	27 Calistrat, Fortun.	10 Francisc
Joi	28 Hariton, Eliodor	11 Filomena
Vineri	29 Chiriac, m. Dada	12 Maximilian
Sâmb.	30 Grig., Mardoniu	13 Coloman

Octombrie are 31 de zile.

Brumărel.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.
Dumin.	1 Ananina, Roman	14 Calist
Luni	2 Ciprian, Iustina	15 Teresia
Marti	3 Dionisiu, Ioan	16 Gallus
Miercuri	4 Ieroteiu, Calist.	17 Hedvig
Joi	5 Haritina, Mamelhti	18 Luca
Vineri	6 Toma, Erotiida	19 Ferdinand
Sâmb.	7 Sergiu, Polichroniu	20 Vendelin
Dumin.	8 Pelagia, Taisia	21 Ursula
Luni	9 ap. Iacov, Poplia	22 Cordula
Marti	10 Eulampie, Eulamp.	23 Fortunat
Miercuri	11 Filip, Zenaida	24 Rafail
Joi	12 Andronic, Prov, Tarah	25 Crisant
Vineri	13 Carp, Pabil, Flor.	26 Dimitrie
Sâmb.	14 (†) Cuv. Paraschiva	27 Sabina
Dumin.	15 Luchian, Vars.	28 Sim., Iuda
Luni	16 Longhin, Mal., Leontie	29 Narcis
Marti	17 Osie, Andrei Crit.	30 Claudius
Miercuri	18 Ev. Luca, Marin	31 Wolfgang
Joi	19 Ioil, Uar, Sadot	1 Nov. T. Sfinț.
Vineri	20 Artemie, Evor	2 Toate suflet.
Sâmb.	21 Ilarion, Socrat	3 Silvia
Dumin.	22 Averchie, Elis.	4 Carol
Luni	23 ap. Iacob fr. Dlui	5 Emeric
Marti	24 Areta, Valentin	6 Leonard
Miercuri	25 Marțian, Valerie	7 Engelbert
Joi	26 (†) Sf. muc. Dimitrie	8 Gottfried
Vineri	27 Nestor, Capitolina	9 Teodor
Sâmb.	28 Terenție, Pompie	10 Andreiu
Dumin.	29 Anastasia, Avraam	11 Martin
Luni	30 Zenoviu, Artema	12 Emilia
Marti	31, Epimah, Amplie	13 Sanislau

Noemvrie are 30 de zile.

Brumar.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.
Miercuri	1 Cosma și Damian ●	14 Serapion
Joi	2 Achindin, Aftonie	15 Leopold
Vineri	3 Achepsim, Iosif, Ait.	16 Eduard
Sâmb.	4 Ioanich, Ermeu	17 Grigoriu
Dumin.	5 Galaction, Caius	18 Otto
Luni	6 Pavel mărt., Luca	19 Elisabeta
Mărți	7 Sf. 33 mart. din Mel.	20 Felix
Miercuri	8 (†) Ar. Mihail și Gavriil ☽	21 Intrar. în bis.
Joi	9 Onesifor, Simeon Met.	22 Cecilia
Vineri	10 Orest, Erast, Olimpie	23 Clemente
Sâmb.	11 Mina, Victor, Vichentie	24 Ioan, Flora
Dumin.	12 Ioan Patr., Nil	25 Ecaterina
Luni	13 Ioan Gură de Aur	26 Conrad
Mărți	14 Apostolul Filip	27 Virgil
Miercuri	15 M. Gurie; <i>incep. post.</i> ☽	28 Sosten
Joi	16 Apost și evang. Mateiu	29 Saturnus
Vineri	17 Grigoriu, Lazar	30 Andreiu
Sâmb.	18 Platon, Roman	1 Dec. Oscar
Dumin.	19 Avdie și mart. Varlaam	2 Aurelia
Luni	20 Grig. Decap., Nirsa	3 Francisc X
Mărți	21 (†) Intrarea în biserică	4 Barbara
Miercuri	22 Filimon, Tibur.	5 Sava
Joi	23 Amfilochie, Sisinie ☽	6 Nicolau
Vineri	24 Clement, Petru	7 Ambrosiu
Sâmb.	25 Ecaterina, Mercurie	8 (†) Concep. M.
Dumin.	26 Alipie, Stelian, Iacov	9 Leocadia
Luni	27 Iacov Persul, Natanail	10 Iudit
Mărți	28 Stefan cel Nou, Iroteiu	11 Damaschin
Miercuri	29 Param, Filumen	12 Maxentius
Joi	30 Andreiu, Frumentie	13 Lucia

Decembrie are 31 de zile.

Indrea.

1917. Zilele	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.
Vineri Sâmb.	1 Prof. Naum, Filaret ● 2 Avacum, Teofil	14 Spiridon 15 Irineu
Dumin. Luni Marți Miercuri Joi Vineri Sâmb.	3 Sofroniu, Teodul 4 Varvara, Ioan D. 5 Sava, Diogen 6 (†) sf. Păr. Niculae 7 Ambrosie, Filotea 8 Patapie, Cesar 3. 9 Zemislirea sf. Ana	16 Adelaida 17 Lazar 18 Grațian 19 Manasie 20 Liberatus 21 Toma 22 Dimit. Zeno
Dumin. Luni Marți Miercuri Joi Vineri Sâmb.	10 Mina, Marion 11 Daniil, Mirax 12 Părintele Spiridon, Antu 13 Eustratie, Mardarie 14 Tirs, Arian Apoloniu 15 Eleuterie, Sosana ● 16 prof. Agheu, Teofana	23 Victoria 24 Adam și Eva 25 (†) Nașt. D-lui 26 (†) M. Ștefan 27 Ioan evang. 28 Pruncii nev. 29 Toma episc.
Dumin. Luni Marți Miercuri Joi Vineri Sâmb.	17 Daniil, Pat., Luca 18 Sevastian, Marcel 19 Bonifaciu, Prob 20 Ignatie, Filogoniu 21 Iuliana, Temistoclu 22 Anast. Hrisogon 23 sf. 10 Martiri din Crit €	30 David reg. 31 Silvestru 1 Ian 1918 2 Macarius 3 Genoveva 4 Titus 5 Telesfor
Dumin. Luni Marți Miercuri Joi Vineri Sâmb.	24 Martira Eugenia, Victoria 25 (†) Nașt. D-lui Isus Hr. 26 (†) Soberul Preacuratei 27 (†) Ap. și arh. Ștefan 28 20 mii MM din Nicomed. 29 Pruncii uciși de Irod 30 Anisia, Zotic ●	6 (†) Bot. D-lui 7 Balint 8 Sever 9 Iulian 10 Paul 11 Higinus 12 Ernest
Dumin.	31 Melania, Gaud.	13 Ilarion

Anul 1917

se prevede a fi un an mănos, însă cu vreme mai mult ploioasă decât frumoasă; recolta roadelor va trebui să întârzie cu vreo două săptămâni.

Primăvara începe în 8 Martie; la început rece și ploaie, după aceea vreme potrivită, spre sfârșit iarăș rece și umed.

Văra începe în 9 Iunie; la început rece și ploaie, după aceea vreme schimbăcioasă, spre sfârșit arșiță.

Toamna începe în 10 Septemvrie și va fi ploioasă.

Iarna începe în 9 Decemvrie; la început rece și omăt (zăpadă), spre sfârșit timp domol fără omăt, însă adeseori vânturi.

Posturile.

Miercurile și Vinerile de peste an [deslegate de post sunt: Miercurile și Vinerile după Crăciun până la ajunul Botezului Domnului, din săptămâna carnevalului (25 și 27 Ianuarie), din săptămâna albă sau a brânzei (8 și 10 Februarie), din săptămâna întâia după Paști sau săptămâna luminată, precum și cele din săptămâna după Rusalii (24 și 26 Maiu)]; ajunul Botezului Domnului în 5 Ianuarie; postul mare (al patruzăcimii) de Luni în 13 Februarie până Sâmbătă în 1 Aprilie; postul sf. apostoli Petru și Paul de Luni în 29 Maiu până Miercuri în 28 Iunie; postul Adormirii Maicii Domnului de Marți în 1 până Luni în 14 August; Tăierea

capului sf. Ioan Botezătorul: Marți în 29 August;
Inălțarea sf. Cruci: Joi în 14 Septemvrie;
postul Crăciunului de Miercuri în 15 Noemvrie
până Duminecă în 24 Decemvrie.

Intunecimile de peste an.

În anul 1917 vor fi 4 întunecimi de soare și 2 de lună.

I. Intunecimile de soare: În 10 Ianuarie va fi o întunecime a unei părți de soare, care se va vedea și pe la noi; întunecimile de soare din 6 Iunie, 6 Iulie și 1 Decemvrie nu se vor vedea dela noi.

II. Intunecimile de lună: Se va vedea întunecimea de lună din 21 Iunie, iar cea din 15 Decemvrie nu se va vedea pe la noi.

Anul Iudeilor 5677.

Acest an a început Joi în 15 (28) Septemvrie 1916 și este un an de rând de 354 zile; el se sfârșește Duminecă în 3 (16) Septemvrie 1917. Luni în 4 (17) Septemvrie 1917 începe anul 5678, care este un an bisect de 355 zile.

Semnele pentru schimbările (fazele) lunii.

☉ Lună nouă.

☾ Lună plină.

☾ Sfertul întâiu.

☾ Sfertul din urmă.

Poșta de campanie

(Feldpost).

Din cauză că armata se mută neîncetat pe câmpul de războiu și mutările acestea trebuie să fie tănuite, s'a întocmit „poșta de campanie“ însemnată cu un număr la fiecare armată sau comandă militară.

Cu „poșta de campanie“ se pot trimite:

a) fiind scutite de mărci postale:

1. cărți postale 2. epistole (răvașe) nerecomandate și nelipite, dacă conțin numai scrisori și nu-s mai grele de 100 g (grame);

b) plătindu-se o taxă în mărci postale:

1. epistole dacă conțin alte lucruri decât scrisori, până la 20 g 15 b (bani), de fiecare 20 g mai mult câte 5 b; greutatea epistolei n'are voie să treacă peste 100 g; 2. imprimare (ziare, gazete, broșuri tipărite, etc.), pentru fiecare 50 g câte 3 b; greutatea cea mai mare 2 kg (kilograme); 3. probe de marfă, de fiecare 50 g 5 b, taxa cea mai mică e 10 b, iar greutatea cea mai mare 350 g; 4. hârtii de afaceri, taxa cea mai mică 25 b,

greutatea până la 2 *kg*; 5. mandate postale, taxa de fiecare mandat postal 15 *b* și afară de aceasta de fiecare 50 coroane câte 5 *b*; suma cea mai mare 100 coroane; 6. pachete până la 5 *kg* 80 *b*, valoarea nu se poate declara.



Zilele de sărbare ale casei domnitoare.

Ziua nașterii Majestății Sale Impăratului Carol Francisc Iosif: Vineri în 4 (17) August.

Ziua numelui (patronul) M. S. Impăratului: Duminecă în 22 Octomvrie (4 Noemvrie).

Ziua suirii pe tron a M. S. Impăratului: Miercuri în 8/21 Noemvrie.

Ziua nașterii M. S. Impărătesei Zita: Miercuri în 26 Aprilie (9 Maiu).

Statele și regenții europeni.

A. Puterile centrale aliate.

Austro-Ungaria (676.616 km²; 52 milioane locuitori, capitala Viena cu 2,202:624 locuitori) constă din 1. Imperiul Austria (300.006 km²; 29 mil. locuit.) 2. Regatul Ungaria (325.411 km²; 21 mil. loc., capitala Budapest cu 882.000 loc.) și 3. Bosnia și Hercegovina, alipite împărăției 1908 (51.199 km²; 2 mil. locuit.; capitala Seraievo cu 52.000 loc.) După naționalitate sunt: Germani 13 milioane; Maghiari 10 mil.; Slavi 23^{1/2} mil. (Cehi 7 mil., Poloni 5 mil., Ruteni 4 mil., Sârbi și Croați 4^{1/4} mil., Slovaci 2 mil., Sloveni 1^{1/4} mil.); Români 4^{1/4} mil.; Italieni (Ladîni) 800.000; Greci, Armeni, Albanezi, Țigani, etc. 800.000.

Carol (Francisc Iosif) I, din grația lui Dumnezeu împărat al Austriei și IV de acelaș nume rege apostolic al Ungariei; născut în 4 August 1887, căsătorit în 8 Octomvrie 1911 cu Impărăteasa Zita de Bourbon, fiica ducelui Robert de Parma, născută în 26 Aprilie 1892.

Copii: 1. Francisc Iosif Oto, născut 7 Noemvrie 1912, *principe mostenitor*; 2. Adelheid, născ. 21 Decemvrie 1913; 3. Robert, născ. 26 Ianuarie 1915 și 4. Felix, născ. 18 Maiu 1916.

Părinții M. S. Impăratului: arhiducele Oto Francisc Iosif (fiul arhiducelui Carol Ludvic, fratele Impăratului Francisc Iosif I) născ. 1865,

se căsători în 1886 cu arhiducesa Maria Iosefa, fiica regelui George de Saxonia, și muri 1906.

Fratele M. S. Impăratului: Arhiducele Maximilian Eugen Ludvic, născ. 31 Martie 1895.

Bulgaria (134.000 km²; 4,760.000 loc.; capitala Sofia 103.000 loc.), Regele Ferdinand I.

Germania (540.858 km²; 68 mil. loc., capitala Berlin cu 3,703.000 loc.), Impăratul Wilhelm II.

Turcia Europeană (28.100 km²; 2 mil. loc., capitala Constantinopole cu 1,200.000 loc.), Sultanul Mohamed V.

B. Statele dușmane.

Anglia (314.433 km²; 46 mil. loc., cap. London cu 7¼ mil. loc.), Regele Georg V.

Belgia (29.455 km²; 7½ mil. loc., cap. Bruxela cu 737.000 loc.), Regele Albert I.

Franța (536.464 km²; 40 mil. loc., cap. Paris cu 2,888.000 loc.), prezident. republicei Poincaré.

Italia (286.682 km²; 35 mil. loc., cap. Roma cu 543.000 loc.), Regele Victor Emanuel III.

Monaco (1½ km²; 19.125 loc., cap. Monaco cu 2420 loc.), Regele Albert I.

Montenegro (16.000 km²; 435.000 loc., cap. Cetinie 5350 loc.), Regele Nicolae I (Nikita).

Portugalia (91.943 km²; 5,960.000 loc., cap. Lisabon cu 435.000 loc.), prezidentul republicei Man. de Avriaga).

România (139.700 km²; 7,600.000 loc., cap. București 340.000 loc.), Regele Ferdinand I.

Rusia Europeană (5,377.444 km²; 135 mil. loc., cap. Petrograd cu 2 mil. loc.): Țarul Nicolae II.

Serbia (87.358 km²; 4 mil. locuitori, cap. Belgrad cu 90.890 loc.), Regele Petru I.

C. Statele neutrale.

Albania (32.000 km²; 850.000 loc., cap. Durazzo cu 31.000 loc.), Regele Wilhelm I.

Danemarca (40.368 km²; 2,900.000 loc., capitala Copenhaga cu 588.000 loc.), Regele Cristian X.

Elveția [Svițera] (41.324 km²; 3,765.000 loc., cap. Bern cu 90.800 loc.), președintele republicii se alege în fiecare an.

Grecia (110.975 km²; 4¹/₂ mil. loc., cap. Atena cu 167.480 loc.), Regele Constantin XII.

Liechtenstein (159 km²; 10.716 loc., cap. Vaduz cu 1380 loc.), Ducele Ioan II.

Luxemburg (2587 km²; 260.000 loc., cap. Luxemburg cu 21.000 loc.), Principesa Maria Adelheid.

Norvegia (322.987 km²; 2,392.000 loc., cap. Cristiania 234.810 loc.), Regele Haakon VII.

Olanda [Niederlande] (34.186 km²; 6,114.430 loc., cap. Amsterdam 587.000 loc.), Regina Wilhelmina.

Spania (497.244 km²; 20 mil. loc., cap. Madrid cu 600.000 loc.), Regele Alfons XIII.

Svedia (448.090 km²; 5,604.800 loc., cap. Stokholm cu 351.000 loc.), Regele Gustav V.

Rassele (semințiile) omenești.

Caucazi	804 milioane
Mongoli	512 ”
Negri	206 ”
Indieni	12 ”
Malai	4 ”

Răspândirea religiunilor.

I Monoteiști (îchinători unui singur Dumnezeu)	766 milioane
a) Creștini	552 ”
1. greco-ortodocși	110 ”
2. catolici	264 ”
3. protestanți	168 ”
4. alte confesiuni	10 ”
b) Iudei	12 ”
c) Mohamedani	222 ”
II Politeiști (cari se închină la mai mulți zei)	772 ”
a) Brahmani (Inzi)	222 ”
b) Budiști (Chineji și Japoneji)	120 ”
c) Confuziani	235 ”
d) Taoiști și Sintoși	49 ”
e) alte credințe păgâne	146 ”





M. S. Impăratul Francisc Iosif I.



Impăratul Francisc Iosif I.

Ziua de 8/21 Noemvrie a adus nemărginită jale asupra popoarelor din întreg cuprinsul împărăției noastre; în această zi bunul nostru Impărat Francisc Iosif I și-a dat marele Său suflet în mâinile Domnului, după o domnie de 68 de ani.

Intre multele milioane, care cu sufletul îndurerat plâng moartea acestui adevărat părinte al popoarelor Sale, numai puțini sunt dintre cei mai vechi, cari au văzut lumina zilei înainte de anul 48, când tânărul Arhiduce Francisc Iosif s'a urcat pe tronul glorios al Austriei și și-a împodobit fruntea cu strălucirea coroa-

nei Habsburgilor. Noi toți ceilalți, dela copil până la bărbatul cu pletele încărunțite, întreaga noastră viață n'am văzut și n'am cunoscut alt domn și stăpânitor preste frumoasele noastre plaiuri decât pe bunul și blândul Impărat și Rege Francisc Iosif, pe care popoarele Sale credincioase l-au cuprins în gândul și în inima lor cu nețârmurită dragoste și venerațiune.

Erau vremi grele când tânărul Impărat, cu 68 ani în urmă, a luat cârma împărăției Sale însă, înzestrat din fire cu ochiu ager și minte luminată, neînfricatul cârmașiu a apăsat cu braț vânjos asupra cârmei, călăuzind cu ghibăcie corabia primejduită printre valurile sbuciumate de furtună, până ce a adăpostit-o în limanul mântuitor.

Munca stăruitoare și neasemănat de rodnică a îndelungatei Sale vieți a închinat-o Impăratul Francisc Iosif cu părintească dragoste binelui Popoarelor Sale: El a adâncit temeliile pentru o Austrie Nouă; El a dat statului constituția, făcând astfel parte tuturor popoarelor Impărăției ca și ele înseși să poarte grija și răspunderea pentru binele și înaintarea lor; El a dat supușilor săi asemenea drepturi înaintea legii, îngrădind astfel cinstea și libertatea personală a fiecăruia. Sub scutul său puternic s'au îmbelșugat roadele ogoarelor noastre, negoțul și meseriile au luat un avânt puternic și o industrie înfloritoare a desfundat izvoare nesăcate de bogăție și de câștig. Cea mai mare binefacere a fost însă școala, în care ne adăpăm

și noi la izvorul științei și al adevărului. Astăzi și cel mai mic cătun din adâncul munților își are școala sa bine întocmită, în care copilașii noștri învață slovă și scrisoare românească, învață a da laudă lui Dumnezeu în graiul strămoșilor săi, învață a iubi și premări pe bunul și marele Împărat și Rege Francisc Iosif, care l-a făcut părtaș de atâta bunătate.

Orișicât am răsfoi istoria omenimii, nu vom întâlni vreun alt stăpânitor de popoare, care să fi îndurat cu atâta bărbăție cele mai grele lovituri ale sorții, pentru a-și închina munca vieții sale îndelungate numai binelui și bunăneistării a popoarelor sale. Pentru această jertfă atât de măreață, adusă cu adevărată jertfire de sine, Împăratul Francisc Iosif a avut cu prisos parte de cea mai

frumoasă și mai binemeritată răsplată, care este dragostea nețăr-murită și credința neclintită a supușilor Săi.

Când a izbucnit acest crâncen răsboiu, care bântue cu atâta cruzime întreaga omenime, când o mare de dușmani s'a năpustit cu turbare asupra împărăției noastre, ca să o sfâșie din temelie, toate popoarele Austro-Ungariei, la chemarea bătrânului Împărat, au prins armele și s'au făcut zid de oțel în jurul tronului și al Împărăției.

Intre aceste popoare suntem și noi Românii din cuprinsul mării Împărății Habsburgice. Feciorii și frații noștri au pornit cu sutele de mii pe câmpiile de luptă, pe care le-au adăpat cu sângele lor, isprăvind fapte de o vitejie neasemănată.

Izbânda armelor noastre, izvorită din cea mai aprinsă în-suflețire pentru Patrie și Impărat, este totodată cel mai măreț prinos adus de viteaza oștire bătrânului Monarh spre a-i însenina fruntea și a-i înviora ochii în cele din urmă clipe ale vieții.

Rămășițele pământene ale Celui care a fost bunul și marele Impărat și Rege Francisc Iosif au fost așezate cu pompă împărătească spre vecinică odihnă în tainica criptă a Habsburgilor din biserica Capușinilor; spiritul său însă va pluti pururea ocrotitor asupra Austriei Sale iubite, și opera bine-cuvântată a unei domnii de 68 ani va rămânea pururea neperitoare și luminată de strălucirea nemuririi.





BCU Cluj / Central University Library Cluj

La înmormântarea Imp. Francisc Iosif.

În urma sicriului pășesc Impăratul Carol cu Impărăteasa Zita, având în mijlocul lor pe Principele Moștenitor Francisc Iosif Oto; în urma lor (3) regele Bavariei Ludovic.

Inmormântarea Impăratului Francisc Iosif I.

E seara zilei de 14 27 Noemvrie. Cerul senin și limpede, lipsit de lumina lunii, se întinde ca o mantie neagră în înălțimi, și stelele sclipitoare răspândesc o splendoare tainică asupra firii amorțite de răceala iernii. In castelul din Schönbrunn Impăratul și Regele Francisc Iosif I de cinci zile zace fără suflare pe catafalcul împodobit cu flori. Aici, în acest mândru castel, și-a petrecut blândul și bunul Impărat anii fericiți ai copilăriei și aci și-a dat cea din urmă a sa suflare, după o muncă rodnică de 68 de ani, închinată binelui popoarelor Sale. Astăzi castelul e scaldat în lumină, căci Impăratul părăsește pentru totdeauna acest lăcaș, care a fost atât de scump inimii Sale.

Pe calea lungă dela Schönbrunn și până la curtea împărătească din Viena populațiunea capitalei împărăției s'a așezat cu sutele de mii pe amândouă laturile drumului și așteaptă în tăcere și cu sufletele îndurerate să vadă trecând

pentru cea din urmă dată pe iubitul lor Monarh. Jalea Vienei e atât de măreață în aceste clipe, încât simțеști cu fiori de evlavie că numai un suflet nobil și mare poate să aibă parte de atâta prisos de dragoste și compătimire.

Se apropie conductul. Toți își desvălesc capetele și privesc cu duioșie și cu ochii înlăcrămați la pompa sguuitoare a înmormântării împărătești. După un escadron de ostași călări se înșiră călăreți de curte cu fânarele aprinse, demnitarii curții în rădvanele împodobite cu aur și trase de câte trei părechi de cai în hamuri aurite, până ce în urmă, în pas domol, se apropie carul funebral cu sicriul împărătesc. Totul e învăluit în negru. Patru părechi de cai, negri ca pana corbului, cu hamuri și podoabe negre, trag carul, care și el e împodobit numai în negru, precum sunt negre și hainele curtenilor cari îl însoțesc. Urmează apoi gardele curții împărătești, pe jos și călări; iar în urmă iarăș un escadron de ostași călări. După două ceasuri, drept la miezul nopții, conductul ajunge la curtea îm-

părătească, unde sicriul e așezat în capela curții într'o mare de cununi de flori mirositoare.

Joi, în 30 Noemvrie, s'a făcut înmormântarea pe o vreme adevărat împărătească; atâta soare și lumină erau răspândite asupra Vienei înveșmântate în haină pompoasă de doliu. Au luat parte curtea împărătească și reprezentanți din întreaga împărăție, dela miniștrii și mai marii statului până la ostașul de rând venit depe câmpiile de luptă ca să dea cinstea cuvenită celui mai înalt comandant al oștirilor noastre biruitoare. Au fost de față și toți craii și principii Germaniei, regele Bulgariei și Moștenitorul de tron al Turciei, precum și trimiși ai statelor neutrale, ca să însoțească în ultima sa cale pe cel mai slăvit și mai iubit domnitor, care a fost Impăratul și Regele Francisc Iosif I.



Impăratul Carol I.

După îngrozitoarea nenorocire dela Seraievo, când o mână nelegiuită de ucigaș a răpus zilele Arhiducelui Moștenitor Francisc Ferdinand, dreptul de moștenire a Tronului Habsburgic a trecut asupra tânărului Arhiduce Carol Francisc Iosif, fiul mai mare al Arhiducelui Oto, care a fost un frate mai tânăr al Arhiducelui Francisc Ferdinand și a repausat la 1 Noemvrie 1906.

Arhiducele Carol s'a născut la 4 (17) August 1887 în castelul Persenbeug și a primit în botez numele Carol Francisc Iosif. Invățăturile începătoare și secundare le-a urmat cu multă sirguință și le-a isprăvit cu succes strălucit, călăuzit fiind de pedagogi iscușiți și profesori încercați, cari au avut prilej să se încredințeze că nobilul vlăstar al Casei Habsburgice are un spirit ager, stăpânit de voință neînfrânată de a se lumina la izvorul științelor și al învățăturilor.



M. S. Impărăteasa Zita.

Intre 1900 și 1904 tânărul Arhiduce a făcut întinse călătorii în patrie și în străinătate, cari i-au dat prilej în primăvara anului 1904 să cunoască pentru întâiașdată și Poporul Românesc din Ungaria, Transilvania și Bucovina, în care din urmă țară a vizitat și mormântul Marelui Voevod Ștefan dela Putna.

În toamna anului 1904, după isprăvirea studiilor secundare, începe instrucțiunea militară, pe care o urmează necurmat și cu multă tragere de inimă până în toamna anului 1906, când este înaintat la rangul de locotenent.

Dela 1906 până în vara anului 1908 Arhiducele Carol petrece la Praga, în frumoasa curte regală depe Hradcin, urmând cu stăruință studiile iuridice și economice, în cari este îndrumat de mi mai aleși profesori universitari și înalți funcționari de stat.

De aici înainte Arhiducele îmbrățișează serviciul militar cu atâta dragoste și însuflețire, ca și când o presimțire i-ar fi spus că se apropie vremi grele de urgie, când cu spada în mână, în fruntea

oștilor credincioase austro-ungare, va trebui să alunge dușmanul din țară.

În 8/21 Octombrie 1911 Arhiducele Carol s'a căsătorit cu aleasa inimii sale, gingașa princesă Zita din Casa Bourbon-Parma, o căsătorie care s'a arătat a fi dintre cele mai fericite, căci tânăra princesă, care a avut parte de o creștere neasemănat de îngrijită și fiind înșasă înzestrată cu cele mai alese virtuți ale sufletului și ale inimii, are darul și tăria sufletească de a întovărăși cu dragoste și pricepere pe augustul său soț în calea grea a îndeplinirii măreței sale chemări.

A sosit în urmă nenorocita zi din 28 Iunie 1914, care a umplut de groază și durere popoarele Austriei și a sguđuit până în temelie întreg cuprinsul Europei. Izbucnește cel mai înfiorător războiu, pe care o lume întreagă de dușmani îl pornește cu atâta furie și urgie, ca și când măcelul nu ar putea afla sfârșit, decât numai după potolirea urei prin sdrobirea și stângerea desăvârșită a vrăjmașului.

Pentru Arhiducele Moștenitor încep zile de grele încercări, de mare răspundere și de muncă uriașă și istovitoare. Arareori a fost dat unei vieți omenești să se vadă cuprinsă în vreme atât de scurtă de asemenea vârtej de întâmplări sguuitoare, precum i-a urzit soarta Moștenitorului Tronului Habsburgic. A comandat cele mai primejdute fronturi de luptă, în contra Italiei și a Rusiei, și și-a împletit cunună neperitoare cu lauri de izbândă; a fost talmaciul credincios al dragostei și îngrijirii părintești a bunului și bătrânului împărat Francisc Iosif I pentru oștile sale credincioase, cari la rândul lor au întimpinat pe mândrul sol împărătesc cu aceeaș dragoste înflăcărată și cu aceeaș credință și supunere neclintită, care din neam în neam a prins rădăcini atât de adânci și atât de puternice în inima popoarelor Austriei pentru Casa Domnitoare a Habsburgilor; a învățat a cunoaște și a iubi popoarele acestei împărății, pătrunzând în gândul și inima lor, care s'a dovedit a fi un izvor limpede și nesăcat de nețărmurită

dragoste pentru patrie și de îmbelșugată voință de jertfă pentru tron și împărat.

Și Poporul Românesc din cuprinsul Austro-Ungariei a avut în mai multe rânduri prilejul fericit să vadă în mijlocul său pe Arhiducele Moștenitor care, în numele Său și al gloriosului Împărat, i-a vorbit cu căldură și recunoștință de isprăvile vitejești ale ostașului român, de ținuta credincioasă și patriotică a Poporului Român în lupta grea și îndelungată pentru apărarea și mântuirea patriei. Și astăzi neamul românesc din Transilvania și Bucovina, până în colibecele cele mai îndepărtate, povestește cu drag și cu duiosie de mândrul fiu de craiu, pe care l-a trimis Împăratul ca să-i vorbească în limba lui și să-l întrebe de dorul și durerile lui.

Când vestea sguuitoare despre trecerea din viață a fericitului întru pomenire Împărat și Rege Francisc Iosif I a răspândit pretutindenea jale și durere, inimile noastre ale tuturor s'au împreunat în rugi fierbinți cătră Inaltul

Creator ca să reverse harul și binecuvântarea sa asupra noului Împărat și Rege Carol I. Lui i-am juruit credință și supunere nestrămutată, încredințați fiind că ne va avea și pe noi, Români, în paza Sa, ca sub a Lui puternică ocrotire, după ce se vor scurge aceste vremuri de grea cumpână, să ni putem pregăti zile mai prielnice și un viitor mai fericit.



Din viața Impăratului Francisc Iosif I.

Bunătatea și irea cu adevărat nobilă a Impăratului Francisc Iosif a fost cunoscută și premărită în lumea întreagă; nu mai puțin însă și simțul Lui pentru dreptate și datorie. Iată ce se povestește între altele:

Impăratul se primbla odată în întinsul parc din Schönbrunn, când întâlnește un bătrân în civil, a cărui ținută sdravănă și față brăzdată de grijele vieții îl arătau pe vechiul veteran. Bătrânul salută cu multă supunere pe domnitor, și Impăratul putea ceti în ochii lui rugători că ar voi să-i zică ceva. Impăratul păși spre el și îl întrebă cu blândețe ce greutate are pe inimă.

Acesta îi povesti că este invalid cu patentă, după ce în războiul italian o ghiulea i-a zdrobit un picior. Fratele său, care și el a fost militar și murise pe câmpul de luptă, i-a lăsat doi copii orfani, o fată și un băiat, de cari nu poate îngriji după cuviință, fiind însuș cuprins de multă sărăcie.

Atunci Impăratul, adânc înduioșat, i-a făgăduit că-l va ajuta, întrerupând mulțămitele fierbinți ale veteranului cu cuvintele: „Nu vorbi despre acestea; și eu sunt soldat și soldații bătrâni trebuie să se ajutore unul pe altul!”

A doua zi invalidul trebui să se prezente înaintea Impăratului, care îi dădu din mijloacele sale o pensiune bogată și așeză pe micii orfani cu cheltueala sa într'un institut de creștere.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În toamna anului 1885 Impăratul a luat parte la o vânătoare mare de vulpi în Ungaria. Intorcându-se călare spre castelul din Gödöllő, voia să scurteze drumul și o luă peste ogoare pe dinaintea unui magazin de munițiuni, unde sta de strajă un soldat. Acesta văzând pe un domn în civil apropiindu-se de magazin, întinse pușca cu baioneta și strigă: „îndărăt!” Impăratul îl lămuri că voiește numai să treacă pe dinaintea magazinului ca să scurteze drumul spre castel. Soldatul însă nu se înduplecă

și răspunse hotărît: „Pe aici nici unui civilist nu-i este iertat să treacă!“ Atunci Impăratul a întors calul și ajunse pe încunjur în castel.

A doua zi soldatul fu chemat la raport înaintea colonelului, care se prefăcea a-i vorbi cu asprime: „Ieri ai închis calea Impăratului cu baioneta întinsă. Pentru ca să nu se mai întâmple aceasta în viitor, te înaintez, la porunca Impăratului, la rangul de corporal, ca de acum înainte să nu mai stai de strajă; iar ca în viitor să-l cunoști mai bine pe comandantul nostru cel mai înalt, Impăratul îți trimite icoana sa în 10 bucăți deodată!“

Soldatul începu a tremura, mișcat de atâta bunătate, când primi 10 lei de argint, noi nouți, cu icoana Impăratului; iar colonelul îi zise: „Implinește-ți și de acum înainte cu sfințenie datoria! La dreapta marș“

*

Având Impăratul lipsă de un medic pentru persoana sa, i s'a recomandat

din mai multe părți un tânăr medic militar cu numele Kerzl, care iecuisse cu multă ispravă șicopiii Arhiducesei Valeria. Impăratul dădu deci porunca ca doctorul Kerzl să se prezente a doua zi la 10 oare în audiență. La oara hotărîtă însă medicul nu se prezentă. Trecuse 11 oare când adiutantul anunță Impăratului sosirea medicului Kerzl. Acesta intră în sala de audiență și Impăratul îi zise: „Am poruncit să te prezenți la 10 oare și acuma nu mai am vreme pentru duminata!“ După aceste cuvinte Impăratul se întoarse în altă parte, făcând un semn cu mâna că a isprăvit'o cu doctorul Kerzl.

Medicului însă stătu liniștit lângă ușă și răspunse Impăratului: „Maiestate, am avut în spitalul militar o operație grabnică, care n'a îngăduit î târziere; era vorba de a scăpa viața unui om!“ Atunci Impăratul s'a întors cătră el și l-a întrebat: „Și cine era bolnavul din a cărui pricină te-ai întârziat?“ Iar doctorul Kerzl răspunse: „Un soldat de rând din regimentul 75 de infanterie!“

Acuma înaintă Impăratul spre medic, privi lung în ochii lui și-i strânse mâna. Din această clipă doctorul Kerzl a fost medicul favorit al Impăratului, pe care l-a îngrijit cu credință și iscusință până la sfârșitul vieții.

*

În vara anului 1885 Impăratul Francisc și Impărăteasa Elisaveta primiră în băile Gastein vizita împăratului german Wilhelm I. La despărțire Impăratul Wilhelm, care era foarte bătrân și ceva bolnav, voia să însoțească părechea împărătească o bucată de cale. Impăratul nostru îl rugă să nu facă aceasta, ca să nu-i strice oboseala. Stăruind însă cu toate acestea Impăratul Wilhelm ca să-i însoțească, zise Impăratul Francisc Iosif răzând: „Așadară îți poruncesc ca să rămâi!”

Impăratul Wilhelm, care purta uniformă de colonel austriac, salută atunci militărește și răspunse: „Acum, seînțelege că trebuie să urmez poruncii!”

1917



nul nou cu bine!

Zile tot senine,

Pace, sănătate,

Traiu cu spor la toate!

Și voioși s'ajungeți

Anul să-l petreceți

Tot în fericire

Până la sfârșire!

Ploi la timp, noroc la plug,

Multă roadă și belșug,

Și la toate mesele

Numai inimi vesele!

La mulți ani!



Cuvinte de mângâiere și îmbărbătare.

Când s'a vărsat sângele în Seraievo, sângele nevinovat al celor două ființe scumpe, prin mâna hoțului năimit de dușman, toată suflarea omenească din împărăția noastră și din cea împrietenită, din cea germană, precum și din multe state neutrale s'a îngrozit de această faptă criminală. . Toți știau acum că războiul lumii pregătit de puterile dușmane ca să nimicească cele două puteri centrale, Austro Ungaria și Germania, va trebui de astădată să-și ia începutul; dară nu s'a putut prevedea sfârșitul, pentru că „un popor numeros și tare, asemenea căruia n'a fost din veci și nici va mai fi după el până în anii multor neamuri, s'a răsculat asupra noastră.“ (Ioil II, 2.)

Acest dușman tare și numeros, dară trufaș peste măsură, voia în câteva luni să ne îngenuncheze și să ne umilească, dară bunul Dumnezeu s'a îndurat de noi și de prietenii noștri și sângele

scump vărsat cu atâta dragoste de patrie de vitejii noștri a pus stavilă năvalei dușmanului și l-a scos departe preste hotarele împărăției noastre.

Impăratul Austriei și Impăratul Germaniei, amândoi creștini buni și cu evlavie, n'au început nici un lucru în lupta aceasta fără ca să se închine înaintea lui Dumnezeu și fără ca să se roage pentru ajutorul și binecuvântarea lui. Toate puterile cele firești, toate iscusințele omenești, ba și toată mintea omenească acești doi Monarhi le închină mai întâiu minții celei mai înalte din lume, știind că fiecare faptură ce s'a dat pierzării poate afla scut și sălășluire la Creatorul său, dacă i se apropie cu credință și cu cutremur.

Și noi, de câte ori pornim în această luptă dreaptă și sfântă, ne facem înainte de toate metania noastră înaintea dreptului îndecător și ne rugăm lui, ca întru mila și dreptatea sa să ne trimită pe sf. marele mucenic Georgie, pe purtătorul de biruințe, ca semn de dreaptă mânie și izbândă asupra oardelor dușmane și

apoi, din înălțime putere primind, să ne apărăm ca niște lei în mijlocul luptei, bărbătește și cu vitejie patria și neamul.

Edreptcă războiul este ceva îngrozitor; în el se omoară mii de oameni, și nu știi cum să-ți dai samă de el. Sf. Ambrosie, vestitul episcop din Mediolan, întreat fiind odată de către un judecător, că ce erede el despre îndreptățirea pedepselor de moarte și despre uciderea oamenilor în războiu, el îi răspunse cu cuvintele apostolului Paul, care zice „că judecătorul nu înzadar poartă sabia, și că este slujitor al lui Dumnezeu, răsbunător spre mânia celui ce face răul!“ Așadară după învățătura apostolului Paul, care este o învățătură dumnezească, judecătorul sau soldatul care poartă sabia, trebuie, la porunca mai înaltă, să întrebuițeze sabia sa.

Și cu adevărat așa și este! Judecătorul, și anume judecătorul cel mai mare, adevărat Impăratul nostru, are dreptul și datoria de a pedepsi cu moartea pe toți aceia cari fac o răutate și cari dau năvală asupra noastră, căutând să ne zugrume

și să nimicească chiar ființa noastră. Împăratul o face aceasta nu numai cu cei ucigași și făcători de rele, ci și cu dușmanii cei din afară cari, în pornirea lor de lăcomie, caută să ne mănânce de vii, pustiindu-ne țara și pângărindu-ne casele și mesele noastre.

De aceea și oftările noastre, ce le duce vântul la bravii noștri soldați depe câmpul de bătaie, se prefac acolo pentru dușmani în săgeți omoritoare. Și dacă ostașii noștri, în furia lor dreaptă, li frâng apoi pieptul fără milă și cruțare, ei îndeplinesc numai o faptă a credinței și dragostei față de împărat și față de patrie; pentrucă prin fiecare lovitură ce se dă dușmanului se premărește numele împăratului și se învrednicește de laudă numele neamului vitejesc.

Drept aceea mamele, soțiile și surorile noastre, cari prin îngrijirea, iubirea și frumuseța lor au alintat și farmecat oarecând pe fiii, bărbații și frații lor, nu-i tânguese și nici nu-i jălesc cât timp „brațul lor prin taberi mii de morți împarte“, știind bine că mamele Românce

din Austro Ungaria trebuie să dea fiilor numai pilde bune; iară fiii lor, având astfel de mame și soții, trebuie să le apere până la cea din urmă răsufare, murind cu însuflețire pentru patrie și împărat.

Până la sfârșitul războiului, până la dobândirea cununei de biruință, ostașul depe câmpul de bătaie trebuie de multe ori să sufere și multe chinuri, neajunsuri și năcazuri; ba, rănit fiind, să rabde câte odată din partea dușmanului încă și bătăi, schingiuri și prigoniri. Of, Doamne, mulți din dragii noștri viteji se prăpădesc în asemenea fel și mulți din scumpii noștri părinți și frați nu se vor mai întoarce din țara dușmană!

În astfel de clipe de groază și de urgie, gândul ostașului nostru se ridică la Dumnezeu cel de Sus. El știe că numai Dumnezeu nostru îi este scăparea și puterea și că el este „acela care rănește și vindecă, bate și tămăduiește!”

Viteazul nostru, aflându-se deci fie în toiul focului fie pe patul durerii, el în totdeauna are aminte durerile și

muncile Domnului, cum acesta a fost bătut, scuipit, rănit și în urmă pironit pe cruce, și în aceste gânduri își află mângâiere și alinare pentru durerile și muncile sale. Și dacă ispititorul se apropie de dânsul spre a-l abate dela aceste gânduri, el își mai aduce aminte și de muncile sf. marelui martir Ioan cel Nou dela Suceava, care așa de cumplit și fără cruțare a fost bătut de muncitorii săi, încât aceștia, obosindu-se din acea bătaie c-ună, se schimbă unii după alții; dară sfântul nici decum nu și-a schimbat gândul dela doritul său Isus și mai cu dinadinsul se rugă din adâncul inimii sale, ca Cel de Sus să-i dea până în sfârșit răbdare.

Așa s'au purtat și se poartă în războiu oți vitejii noștri, căci ei se luptă pentru o cauză sfântă și dreaptă și au încredere neștrămutată în mila și dreptatea bunului Dumnezeu.

*Din scrierile profesorului universitar, consil. aulic
Dr. Em. Voitschi.*

Cântecul sergentului.

Crapă ușa măi crâșmare,
Adă-mi iute de băut,
Că e sete, sete mare,
N'am nici vreme de pierdut.
Vezi hârtia ast aici?
E porunca de chemare!
Ei crâșmare,
Ce mai zici?

Mâne'n ziuă la casarmă
Trebue să fiu prezent.
Știu să port mondir și armă,
Am doar rangul de sergent!
Cine este-așa mișel,
Să n'alerge când îl chiamă
Țara mamă
Sub drapel?

Pentru Domn și pentru Țară
Merg să lupt și, poate mor;
Merg cu voie bună, doară
Tot c'o moarte sunt dator.
Bun rămas! Te las de-acum,
Treci la umăr, dăgă pușcă,
Inc'o dușcă
Și la drum.

St. O. Iosif.

Correspondența noastră din viața publică
un interesant articol în Calendarul oșezului
ce a apărut în zilele aceste având din care

Vitejii noștri.

noștrii numai
rându-se într-o ge-

Era ziua de 15 28 Iulie când bătrânul împărat și Rege Francisc Iosif I a chemat la arme popoarele împărăției Sale, ca să apere cinstea și ființa patriei iubite, și cei buni de arme, toți până la unul, au sărit ca să-și îndeplinească cea mai sfântă a lor datorie, care este apărarea tronului și a patriei.

Un potop de dușmani s'a prăbușit asupra împărăției noastre, cu neasemănată furie și urgie; dar s'au dus cum n'au venit, căci vitejii noștri cu piepturile lor de oțel au făcut puternic zid de apărare și au isprăvit minuni de vitejii până ce au alungat dușmanul din țară.

Intre acești viteji au fost și sute de mii de fii din neamul nostru, de sânge din sângele nostru, și se cuvine deci ca noi, cei cu carte, să ținem bine samă de ei și să însemnăm cu deamăruntul faptele lor vitejești și jertfele lor de vieți și de sânge, pentru ca lumea să

cunoască că neamul nostru și-a îndeplinit cu prisos și cu ispravă datoria sa în lupta aceasta crâncenă pentru mântuirea patriei, și pentru ca urmașilor noștri să li rămână drept pildă și învățătură o icoană aievea și luminoasă despre vrednicia înaintașilor.

Bine înțeles că aceste însemnări vor putea fi alcătuite cu deamăruntul și cuprinse în Cartea de aur a Neamului Românesc din Austro-Ungaria deabia după isprăvirea biruitoare a acestui războiu; dăm deocamdată în acest mic calendar numai unele spicuiți, întru cât ne-a fost îngăduit să le culegem trăind departe de vatra strămoșească.

Numărul Românilor din Austro-Ungaria, cari dela începutul războiului și până astăzi au fost chemați la arme, se urcă la 800.000. Ei fac parte din patru corpuri de armată ces. reg. și anume: corpul al XII-lea cu reședința în Sibiiu (Transilvania), corpul al VII-lea cu reședința în Timișoara (Banat), corpul al VI-lea cu reședința în Cașovia (Ungaria de Nord), și corpul al XI-lea cu

reședința în Lemberg (Galiția și Bucovina).

Regimentele Ardealului cari se compun cea mai mare parte din Români și fac parte din corpul al XII-lea de armată (din Sibiiu) sunt următoarele:

Regimentul ces. reg. de infanterie Nr. 64 din Orăștie, care este cel mai curat regiment românesc (95%). Pentru acest regiment se recrutează Românii din comitatele Inedoara și în parte Alba Inferioară și Sibiiu. În trecutul său acest regiment a făcut vitejii cari sunt scrise cu litere de aur în istoria patriei. E destul să amintim luptele dela Königgrätz din 1866. În războiul de astăzi acest regiment a cules lauri neperitori de biruință pe fronturile de luptă din Serbia, Galiția, Polonia și Isonzo.

Regimentul ces. reg. de infanterie Nr. 50 din Alba Iulia (Belgradul Ardealului) este al doilea regiment, care se compune mare parte din Români (70%). În el servesc sub arme mai ales Românii din Munții Moților, comitatul Albei Inferioare. Și acest regiment are nume

neperitor în istoria militară a Monarhiei noastre. El a câștigat în 1866 lupta dela Custozza contra Italianilor și este singurul regiment care are steag galbăn, pe care îl poartă batalionul I-ii. În decursul războiului de față a primi acest regiment dela M. S. Impăratul Wilhelm un steag nou, împodobit cu Crucea de fier, ca semn de recunoștință pentru bărbăția cu care a luptat în Polonia Rusească, îndeosebi în fața Ivangorodului, cheia de sud spre Varșovia. Mareșalul Höfer, locoțiitorul șefului de stat major, zice în comunicatul oficial că „la apus de Ivangorod, regimentele ardelene, prin atacuri cu baioneta, au luat dușmanului 8 puncte de razim betonate, construite treptat; iar din acestea, patru le-a luat singur regimentul de infanterie Nr. 50, compus din Români,” și că „trupele noastre din Ardeal pot scrie cu drept această zi printre cele mai frumoase ale istoriei lor glorioase.“

Deasemenea nume de viteji și-au câștigat feciorii români cari fac parte din

regimentele ces. reg. de infanterie Nr. 31 de Sibiiu, Nr. 2 de Braşov, Nr. 82 din Săcuime, Nr. 62 din Târgul Mureşului, Nr. 51 din Cluj, Nr. 63 din Bistriţa (90% Români).

Despre regimentul Nr. 31, un comunicat de pe câmpul de luptă din 25 Iulie 1916 zice că „Românii noştri luptă ca lei” şi descrie astfel aceste lupte: „Înaintarea noastră în Carpaţi se întinde tot mai mult, câştigând teren şi în-lăţime. Astfel se întinde linia noastră de atac dela Cârlibaba până la valea de sus a Prutului. La sudvest de Delatyn am înaintat în regiunile Iabloniţei până la Ceremuşul Alb. În jurul Măgurei la trecătoarea Iabloniţa sunt lupte nouă în curs, ieşind învingători aliaţii noştri. Ruşii îngrădesc trupe nouă pe frontul bucovinean, spre a ne opri isprăvile. La Delatyn s'au distins din nou în mod strălucit Românii noştri. Îndeosebi batalionul al 3-lea al regimentului Nr. 31 din Sibiiu a câştigat lauri neperitori, adăugând glorie nouă la cea dela Belgrad şi din Albania, unde au luptat de asemenea

strălucit. (Wiener Journal, 25 Aprilie [7. August] 1916).

Depe teritorul Ardealului se mai recrutează Români pentru regimentele de glotași, pentru artilerie și pentru honvezime, și anume: Divizunea reg. ung. Nr. 38 din Cluj, regimentele de infanterie Nr. 21 din Cluj, Nr. 22 din Murăș Oșorhei, Nr. 23 din Sibiiu, Nr. 24 din Brașov.

Cu aceeaș vitejie s'au luptat și brigadele regimentelor ardelenesti de honvezi, despre care generalisimul armatelor austro-ungare Arhiducele Frideric vorbește într'un ordin de zi cu următoarele cuvinte de laudă: „Regimentele de honvezi Nr. 21, Nr. 22, Nr. 23 și Nr. 24 au stors prin ținuta lor admirația tuturor. Cu drept cuvânt ele se pot numi „mândria armatei” și vor servi în vecii vecilor ca pildă nemuritoare tuturor soldaților din Impărăție!“

Pe teritorul corpului al VII-lea (din Banat) avem următoarele regimente, formate mare parte de Români: Regimentele ces. reg. de infanterie Nr. 33

din Arad, Nr. 61 din Timișoara, Nr. 43 din Caransebeș, Nr. 37 din Oradea Mare (Bihor), Nr. 6 din Neoplanta, care poartă numele regelui mort al României Carol I, și Nr. 39 din Vârșeț și Biserica Albă. — Honvezime: regimentul reg. ung de infanterie Nr. 8 din Lugoj, batalionul Nr. 28 din Panciova și batalionul Nr. 23 din Trembovla (Galiția).

Pe teritoriul corpului al VI-lea (din Cașovia) sunt Români în regimentele ces. reg. de infanterie Nr. 85 din Sighetul Marmației și Nr. 5 Satmarnemet.

Românii Bucovineni sunt înrolați în regimentul ces. reg. de infanterie Nr. 41 (80⁰/₁₀), regimentul de armată teritorială Nr. 22 și regimentul de cavalerie (dragoni) Nr. 9, cari toate fac parte din corpul al XI-lea de armată (din Lemberg). Îndeosebi regimentul Nr. 41 este regimentul Românilor Bucovineni. Istoria acestui regiment este dela înființarea lui și până astăzi un șir necurmat de pagini glorioase, pline de fapte vitejești și isprăvi norocoase. A luptat la începutul războiului pe frontul rusesc, unde dobândise cele

mai multe decorații și distincțiuni de laudă între toate regimentele Monarhiei noastre, și astăzi luptă cu aceeași vrednicie pe frontul Italiei, de unde comunicatele oficiale amintesc cu multă laudă bravura acestui regiment (comunicatul oficial din 2 Noemvrie 1916).

Înainte de a încheia această mică dare de samă, se cuvine să ne fie aminte și de bravii ofițeri români, cari și ei au știut să se lupte cu multă bărbăție, dobândind laude și încununându-și frunțile cu lauri de vitejie. Vorbim de astădată de

Trei dintre cei mai de frunte.

Generalul maior Ioan Boieriu face parte din campanie chiar de la începutul războiului, pornind contra Rușilor în fruntea regimentului c. r. de inf. 76. În Polonia rusească a săvârșit d-sa fapte de o însemnătate covârșitoare pentru frontul întreg, cum s'a recunoscut aceasta și în rapoartele oficiale. Cu acest prilej a dovedit că e un soldat care nu vrea să știe de frica de moarte și care se

aruncă cu primejdia vieții sale în pozițiile cele mai periculoase. Se cuvine deci să cunoaștem cât de puțin viața militară a acestui îndrăzneț ofițer român, înzestrat cu experiență bogată.

Născut la 1859 în Vaida Rece în Țara Făgărașului, a făcut studiile elementare — școala grănițerească de odată — și cele secundare — gimnaziul de stat — în Sibiiu. Tot aici a intrat la 1875 în școala de cadeți de inf., iar după terminarea cursului al patrulea a fost mutat la Pojon (Preßburg). În 1879 este numit cadet la reg. de inf. 68, unde înaintează până la rangul de căpitan. În 1905 e transferat ca maior la reg. de inf. 76, de unde trece în 1907 la reg. de inf. 33, primind mai târziu și rangul de locotenent colonel. La 1910 e împărțit la a 13-a brigadă de munte ca locoțiitor de bigadier. Aici este numit în Maiu 1912 colonel, iar în Octomvrie aceluiaș an comandant al reg. de inf. 76. Cu acest regiment a luat parte la războiul înverșunat, a luptat în Polonia ruscască, unde la Suloșova

a fost rănit la piciorul stâng și în mâna dreaptă. În Septemvrie 1915 a fost numit general maior.

Talent recunoscut în strategia militară este și colonelul Danilă Papp, de origine din Ardeal. Numele d-sale a fost amintit de repetite ori cu cinste în comunicatele oficiale austro ungare. Astăzi Danilă Papp luptă cu rară vitejie în munții Bucovinei, unde apără cu neasemănată îndârjire însemnata pozițiune dela Mesticănești. Rușii au îndurat aici de nenumărate ori pierderi nespuse de mari și coastele acestui munte, până adânc în valea Putnei, sunt scăldate cu valuri de sânge moscălesc. Poporul românesc din Bucovina vorbește cu multă dragoste de comandantul Papp, pe care-l slăvește ca pe un erou din povești. Drept recunoștință orașul Cernăuți, în numele Bucovinei, i-a oferit colonelului Papp o sabie de onoare.

Alt ofițer de care se cuvine să vorbim este locot. colonel Victor Rusu. Și el e la front dela începutul războiului, stând până astăzi, ca o stâncă de granit, îm-

potriva Rușilor și dobândindu-și prin vitejiile sale în lupte un nume aproape legendar. Despre locot. col. Victor Rusu se știe că a intrat în armata austro ungară la începutul războiului ca soldat de rând; el a intrat din voie liberă cu o ceată mică de voinici aleși pe sprânceană dintre Românii comitatului Solnoc Dobâca, cu cari i-a pus pe fugă în repețite rânduri pe Ruși, făcându-i să-și piardă capul. Rușii dela o vreme au pus chiar un preț pe capul locot. col. Rusu, de care se temeau ca de ucigăl-crucea. Viteazul comandant român îi ataca mereu cu nepusă în masă, zăpăcind pe dușman. Oamenii săi, instruiți de el însuș, erau deprinși să îndure frigul și toate greutățile cu ușurință, ca și când tot soldați ar fi fost decând s'au născut. La Usciriki a bătut 3—4 batalioane de inf. și mai multe sotnii (companii de cazaci) și a luat dela dușman tunuri și mitraliere; la Koțmani și aiurea a isprăvit vitejii ca în povești..*

M. Vornicul Euphraste.

* Din: Calendarul oștasului pe 1917, publicat de Comitetul Asociației români din Viena pentru soldații răniți rămași. Calendarul este editat de Banu, Vienna I. Löwelstrasse 8. —

— Dorul. —

De când badea mi s'a dus,
Numai negură s'a pus
Și în curte pe fântână
Și pe pomii din grădină,
Și pe draga mea căscioară
Și pe biata-mi inimioară.

Tu bădiță, bădișor,
Nu-mi trimite-atâta dor
Și pe nouri și pe soare,
Și pe cald și pe răcoare,
Și pe stele mărunțele
Și pe sbor de rândunele,
Și pe razele de lună
Și pe vreme de furtună.

Codrule cu frunza rară,
Alungă dorul din țară,
Alungă-l în depărtări
Peste nouă țări și mări,
Că de răul dorului
Și de dragul badelui
Ochișorii-mi lăcrămează,
Sufletu-mi se întristează;
Inimioara se topește,
Și viața se sfârșește.

Cristina Ollean.

Isus și Tâlharul.

Isus n'avea p'atunci decât douăzeci de ani, când se afla într'o călătorie prin India și, cum de obicei umbla singur, intră într'o pădure depe țărmurile Gangelui, râul sfânt al Indienilor.

Pădurea era mare, iarba înaltă și pe de rând s'auziau fâșiituri de animale, ciripiri de pasări și șuere de șerpi. Isus însă mergea fără grijă, dus în gândurile lui multe și frumoase, iar șerpii îi fugiau din cale și fiarele rămăneau nemișcate pe locul lor.

Prin pădurea aceea bântuia pe atunci un hoț groaznic, ce ieșia la drum, jefuia și ucidea fără milă pe oricine. Hoțul acesta era vestit, și de banda lui se temeau toți. De hoț și de banda lui auzise și Isus, dar nu se înfricoșase și mersese în pădure, ținând ca armă numai toiagul de trestie.

Ferite de arșița soarelui, flori fel de fel crescuseră la umbra pădurii. Mirosul lor umplea tot aerul, iar fluturii, albinele

și păsărelele sburau, îmbătate parcă de soare și de fericire.

Isus ținea malul râului și într'un loc se opri să privească. Niște trandafiri agățători spânzurau de un arbore, până jos în vadul apei.

Isus privi mult și, găsind locul curat, șezu jos, scoase papirus și începu să-și însenmeze gândurile ce-i treceau prin cap.

În vremea aceasta, tâlharul venia spre vadul apei. Zărind pe Iisus șezând jos pe nisipul prundului, se opri mirat, luă arcul, îl înstrună și puse în el o săgeată otrăvită.

Acest bogat, gândia tâlharul, mi-a călcat locurile și trebuie să fie de-o îndrăzneală nemaipomenită, ori un nebun ce nu-și dă sama de primejdia în care a încăput.

Isus, fără să știe, ridică ochii spre trandafirii dela spate și zise:

— Ce frumoși sunt! Cât de frumoase fapte a făcut Dumnezeu!

Tâlharul, care se ascunsese în dosul unui stuf, îi văzu fața blândă, ochii

senini și fără pic de răutate în ei și nu slobozi săgeata din arc. Auzind că vorbește singur, tâlharul vru să afle cam ce vorbește și, târîndu-se pe brânci, veni până aproape de Isus. Acesta vorbia, desmierdând trandafirul cu mâna:

— Dacă te-ar întreba cineva, o trandafir, pentru ce ești așa de frumos și mirositor, poate n'ai ști să răspunzi! Ești tu frumos pentru tine, miroși tu pentru tine, îți folosești ție, ori altora? . . . Viața pământului e o slujbă. Fiecare își are lucrul lui de făcut. Și omul, omul cât se crede de mare și de puternic, e de multe ori mai neînsemnat ca trandafirul! . . .

Hoțul îi luă sama și văzu că Isus n'avea nici cuțit la cingătoare, nici arc lângă el, ci un simplu toiegel de trestie. Se gândia hoțul, cine să fie tânărul acesta?

Isus se sculă în sus, căci văzu niște ciorchini de viță sălbatecă, și începu să mângâie ciorchinii. . .

— Iată! . . . acest curpen e o viață, e un suflet harnic, muncitor și făcător

de bine oricui! . . . Țintuit cu vinele în pământ, s'a ridicat pe ce-a putut în sus spre soare! . . . Și a adunat mustul pământului, și din piatră, din humă, din apă, a închegat părticică cu părticică și a făcut acești ciorchini frumoși, dulci și gustoși! . . .

Pentru cine a făcut el munca asta așa de frumoasă? Pentru el? O nu!

Toată munca lui nu e pentru el! Iată un suflet bun, detreabă, care muncește pentru oricine se întâmplă! . . . Doamne, Doamne! . . . ce servitori vrednici, nepretențioși, cinstiți, nedușmănoși, ai lăsat omului să-i slujească! . . . Și el, omul, nu înțelege bunătatea ta, bunătatea slugilor ce i-ai dat, și în mijlocul servilor buni e tot rău, tot pățimaș, tot orb!

Eu te simt, Doamne! . . . Faptele tale vorbesc pentru tine. Nebunii nu te pricep!

„Asta e un ucenic de-ai profetului Buda. zise tâlharul și ieși din ascunzătoare cu ochii crunți și posomorît. Cu pași apăsați veni la Isus. Isus îl văzu și se uită blând la el.

— Pentru ce mi-ai încurcat florile?
se răsti hoțul.

— M'am rătăcit om bun și deaceea!
îi răspunse Isus.

— Cine te-a pus să rătăcești prin
pământurile mele?

— Cred eă Dumnezeu!... El duce
în neștire pasul cerbului printre flori!
El trimite pasărea să cânte ici-colo.

— Cum te chiamă?

— Isus.

— Știi că toți cei ce trec pe-aici,
trebuie să plătească o dare?

— Nu știu; dar dacă spui dumniata,
bunule om, așa trebuie să fie.

— Pe Brahma! zise hoțul, nu mă
mai numi om bun, că eu nu sunt bun
de loc. Sunt om rău, cel mai rău, căci
sunt tâlharul Șunda.

— Imi pare bine că am văzut și
eu un om ce se crede rău, fără să fie,
îi răspunse Isus.

— Cum, nu tremuri de mine? N'auzi
că sunt tâlhar?!... și tu, care n'ai
plata ce ți-o cer, vei muri!

— Voiu muri, dacă Dumnezeu va fi socotit că lucrarea mea este sfârșită pe pământ. Viața mea e dar dela Dumnezeu, și poate să mi-o ia sau să mi-o lase.

— Până acuma toți m'au dușmănit și m'au hulit, și când nu eram vrednic de hulă. Eu m'am înrăit: dușmănie pentru dușmănie, hulă pentru hulă și săgeți pentru săgeți! Și tu-mi vorbești de omul bun, și tocmai mie, tâlharului! . . . Omul bun, eu nu l-am întâlnit niciodată! Tata chiar mă bătea ca pe măgarul lui! Cât despre ceilalți, m'ar fi pus în ștreang mai înainte de-a face cel dintâiu omor, iar nu ca acum, la al o sută patruzeci și unulea!

— N'ai întâlnit omul bun, decât acum. Dar eu vreau să fiu frate cu tine, ca răutatea ta să piară cu totul.

— Tu zici asta de frică! . . .

— Frică n'am, căci dacă e să mă omori, mă vei omori, orice aș face eu; iar de nu e scris să mor, orice-ai face tu, tot nu mă vei putea omori.

— Vreau să-mi dai haina!

— Uite-o!

Și Isus se desbrăcă.

— Ai rămas gol!

— Sunt plin cu duhul blândeții și al bunătății.

— Ești fricos.

— Nu mi-e frică de nimic, decât de Dumnezeu! . . .

— Atunci vino după mine.

Isus porni după hoț. Apucară pe o cărare și într'un stufiș, hoțul îi șopti:

— Colo, o tigroaică are pui, adă-mi doi!

Isus plecă în stuf și se întoarse cu doi pui în brațe.

— Vai, vai! Lasă-i jos și să fugim, că de-o veni, ne sfâșie, că i-am luat puii.

— Să mergem încet, că de-o fi scris să ne mănânce tigrul, ne vom întâlni cu el; de nu, nici nu-l vom vedea.

Hoțul rămase mirat. In cele din urmă zise:

— Ia ascultă, faci prea multă vorbă de Dumnezeuul tău. . . Cum îl so-coți tu?

— Stai atunci și ascultă.

— Na-ți haina.

Isus se îmbracă și șezură jos amândoi. Isus îi spuse despre Dumnezeu așa de frumos, că tâlharul, căit, începu să plângă.

— Ah! . . . cât ești de bun! . . . Tu ești sfânt. . . zise tâlharul.

— Și deaci înainte și tu ai să fii bun.

— O, am să fiu, am să fiu! . . . Cine mi-a mai povestit ca tine despre patimă și adevăr; cine despre rău și despre bine? Cine despre Satan și Dumnezeu? Cine a mai povățuit tâlharul, numindu-l frate? O! . . . n'am să mai fiu rău!

Deodată se auzi un țipăt și o fetiță ca de 16 ani, galbenă de spaimă, venia în fuga mare a calului. Amândoi văzură un șarpe cu capul pe sus, gata s'o prindă.

— Ia arcul și săgetează-l, că scris este să moară, zise Isus.

Hoțul puse arcul la ochi și-l străpunse cu săgeata pe sub bărbie. Șarpele căzu mototol și începu să se svârcolească, dar fata era scăpată. Veni lângă ei tremurând, și când era gata să leșine, Isus o sprijini și o dete jos depe cal.

Fata nu putu să vorbească deocamdată, și fu lăsată jos pe iarbă. Isus vorbi tâlharului:

— Ai văzut; te-ai făcut bun și făcător de bine!

— Ce bine îmi pare! . . . zise hoțul. Când omoram, tot îmi era teamă că cel lovit n'o fi ucis bine și s'o scula el în potriva mea. Și atunci dam, dam și tremuram! Dar acum îmi crește inima, și teama fuge când sosește facerea de bine.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fata, venită în fire, vorbi:

— Îți mulțămesc, o Șunda! . . . Te știu că ești căpitanul de bandiți, căruia tata vrea să-i atârne trupul la poarta orașului. Sunt prințesa Osia și-ți mulțămesc. Voiu cere pentru tine iertarea dela tatăl meu.

Hoțul, măreț, răspunse:

— Mulțamește lui Isus, că el m'a schimbat așa cum mă găsești. A zidit din nou credința în mine. Cât despre iertare, eu am știut să n'o cerșesc niciodată!

O ceată de călăreți se ivi în cea mai mare fugă. Erau ostașii prințesei.

— Ce ți s'a întâmplat? strigară ei.

— Nimic. Acești oameni au ucis șarpele. . . Ei văzură mormanul șarpelui și-l ocoliră.

— Dar acesta e Șunda! Pe el copii!

— Stați! zise fata. Șunda m'a scăpat.

— Ori și cum, tot trebuie prins, ca să dea îndărăt banii visteriei!

— Șunda e om bun, zise Isus, lăsați-l liber.

— Lăsați pe Șunda în pace, vă poruncesc! zise fata.

Ostașii și căpitanii se închinară, și fata încălecă pe cal.

— Cum să te răsplătesc Șunda? întrebă fata.

— Lăsându-l liber. . . răspuse Isus. Șunda are treabă deaici înainte să clădească temple și case pentru bolnavi! . . .

— Așa e! zise el. Ce să fac cu aurul strâns? . . . Voiu face bine tuturor. Voiu face temple, voiu ajuta orfanii și văduvele; voiu face case pentru bolnavi. . .

— Fii binecuvântat Șunda! . . .

Șunda își plecă fruntea. Fata se uită cu dragoste la Isus și șopti:

— De n'ar fi profetul Buda. . . l-aș face Rege.

Prințesa porni cu suita ei. Isus porni singur, iar Șunda, înălțând ochii spre cer, îngenuchie și zise:

— Dumnezeu al lui Isus, iartă-mă! . . . Aici voiu ridica un templu și, dacă te-am supărat cu trufia, să te îmbunez cu căința și cu rugăciunea mea.

BCU Cluj / Central University Library Cluj *I. C. Vissarion.*



Glume din vremea războiului.

Totul pentru patrie. Ghiță n'a fost cuminte, și tatăl său, care peste două zile trebuie să plece la oaste, se pregătește să-i dea o sfântă de bătaie.

„Ah, tată,” strigă Ghiță, „cruță-mi puterile pentru patrie!”

Fetița isteată. În școală se urmărește mersul războiului, și învățătorul pune adese elevilor săi întrebări cu privire la întâmplările zilnice.

„Care dintre voi,” întrebă el odată, „știe să-mi spuie ce oraș au luat mai în urmă trupele noastre?”

O fetiță de zece ani sare dela loc: „Știu eu, domnule, au luat... Ofensiva!”

Stăruință fără succes. Învățătorul își dă toată silința ca prin întrebări și răspunsuri să-i convingă pe școlari că în timp de lipsă de hrană trebuie să mănânce mai puțin. După unele lămuriri, îl întreabă pe Ghiță: „Să-mi spui tu, ce e de făcut, când începe să lipsească carnea?”

„Atunci, atunci . . .“ răspunde Ghiță,
„trebuie să tăiem un porc!“

Scăpat de o nevoie. Un soldat,
cărui i se tăiase un picior degerat,
zise: „De-acum n’o să-mi mai fie frig,
decât numai la un picior!“

Doi răniți stau de vorbă. Unul
întreabă: „La care braț ești lovit?“

„La cel drept!“

„Lucru rău!“

„Aș, ce-mi pasă! Sunt stângaciu.“

Ajutorul nescopos. Un țăran
săpa cartofi, când în apropiere căzu un
obuz, care răscoli deodată mai multe
cuiburi. „A bravo,“ zise țăranul, „iată
că și ăștia ne mai scutesc de muncă!“

Indienii în luptă. Indienii (de
cari sunt mulți pe frontul francez) când
se apropie de dușman, aruncă cu cuțitele.

„Și ce ai zis tu,“ întreabă un camarad
pe altul, „când ai văzut că sboară cu-
titul spre tine?“

„Mi-am zis să mai stau puțin, poate
îmi aruncă și o lingură și o furculiță!“

Micul ștregar fiind întrebat de tatăl său cum i-a mers în școală, îi răspunse: „Invățătorul te-a ocărît astăzi!”

Tatăl: „Cum așa?”

Fiul: „El a zis că eu sunt un purcel!”

Vecinul împăciuator. Vecina supărată întreabă: „Spune-mi, dragă vecine, ce zici la aceasta că ginerele meu nerușinat m'a numit astăzi hârcă de șrapnelă?”

Vecinul: „Dă, pentru vorba aceasta încă nu trebuie să plesnești!”

Minte în buzunar. Certându-se un avocat înalt cu unul mic cât un pitic, îi zise: „Nu te certa mult, că te bag în buzunar!”

Piticul îi răspunse: „Atunci de bună samă vei avea mai multă minte în buzunar, decât în capul dumitale!”

Săteanul pățit. Doi avocați ajunseră din vorbă în vorbă la ceartă până la cuțite, încât cei din împrejurul lor se înspăimântară și cercau să-i despărtească.

Un sătean însă îi opri, zicându-le: „Nu vă temeți! Advocatii sunt ca limbile de foarfece. Ele nu se taie una pe alta; dar vai de acela care s'ar pune între ele!”

Bună de gură. Fotograful: „Ești mulțămît cum seamănă soția dumitale pe poză?”

Bărbatul: „Eu nu-i pot cunoaște asemănarea, pentrucă încă n'am văzut'o cu gura închisă; cum îi pe poză!”

Recomandație prietenească. Doamna Stan: „De ce-i dai drumul servitoarei?”

Doamna Bran: „Pentru că nu ascultă de loc!”

Doamna Stan: „Atunci ia-o pe a mea, că ea ascultă . . . chiar și pe la uși!”

Politica. Regele Nikita stând odată de vorbă cu un țăran din Nieguş, îl întrebă: „Spune-mi, Giuro, ce crezi tu că se chiamă politica?”

Giuro se gândi și-i răspunse: „Eu gândesc așa: Când mințesc eu, mi se spune mințești câne; când însă tu,

Țarule, spui o minciună, se zice că faci politică.“

Desvinuirea sentinelei. Locotenentul: „Cum se poate că la așa o depărtare să nu cunoști o patrulă de cazaci?“

Sentinela: „Să trăiți, d-le locotenent, aceștia nu se cunoșteau că-s cazaci, pentru că erau spălați!“

Țiganul militar. Sergentul dă comanda ca soldații să descalece de pe cai. Toți îndeplinesc ordinul, un țigan rămâne călare.

Sergentul: „Dar tu, baragladino, n'ai auzit comanda să descaleci de pe cal?“

Țiganul: „Să trăiți, d-le sergent, a mea e iapă!“

Răspunsul neașteptat. Un om care își închipuia că toată lumea îi admiră numai vrednicia sa, întreabă odată pe un doftor, ce să fie pricina că părul capului său e încă negru, pecând barba i-a înalbit cu totul.

Doftorul îi răspunse: „Eu îmi pot explica întâmplarea aceasta numai așa,

că dumiata ai lucrat în viață, opintindu-ți mai mult fălcile decât creierii!”

Disciplină moscălească. După o luptă crâncenă sanitarii ruși își adunară răniții lor și-l găsiră și pe un soldat leșinat. Doftorul li porunci să-l arunce în groapă, că el e mort. Ridicându-l doi sanitari, îl porniră cătră groapă; dar rănitul, trezindu-se din leșin, îi întrebă cu glas slab, unde-l duc.

„Să te aruncăm în groapa săpată pentru morți,” răspunseră sanitarii.

„Voi vedeți doar că eu trăesc, duceți-mă la spital,” îi pofti rănitul.

„Nu vorbi prostii! Doftorul a spus că tu ești mort și el va ști mai bine decât tine!” îi răspunse un sanitar și-l aruncară în groapă.

